

Bildnings- och omsorgsnämnden

Helena Sparrfeldt | Enhetschef
033-430 57 84 | helena.sparrfeldt@bollebygd.se

Dnr : BON2017/126-8

IVO

Yttrande till IVO, diariernr 8.5-11055/2017-9

Tillsyn av bildnings- och omsorgsnämnden uppföljning av barn och unga placerade i hem för vård eller boende (HVB) i Bollebygds kommun.

Nämnden har brustit i uppföljning av vården då den inte följt upp vården i alla delar, inte besökt placerade barn regelbundet i sitt boende, inte haft enskilda samtal med barn och inte övervägt vården minst var sjätte månad.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) ställer följande krav på åtgärder.

1. Att genomförandeplan upprättas av nämnden i alla ärenden med placerade barn i enhet med gällande bestämmelser
2. Att nämnden regelbundet har enskilda samtal med placerade barn.
3. Att nämnden besöker barn regelbundet i det hem där barnet eller den unga vistas.
4. Att nämnden minst en gång var sjätte månad överväger om vården fortfarande behövs och hur vården bör inriktas och utformas.

Tillsynen av bildnings- och omsorgsnämnden uppföljningar av barn och unga i hem för vård eller boende (HVB) omfattar perioden 1/10 2015 till 31/3 2016. Under denna period rör det sig om placeringar av barn som benämns som ensamkommande barn. IFO hade inte beredskap för det stora mottagandet av ensamkommande barn. Avtalet med Migrationsverket slutade att gälla, Bollebygds kommun skulle ta emot åtta ensamkommande barn, mottagandet resulterade i 60 ensamkommande barn under några månader. Det som prioriterades var att hitta placeringar för alla. Det var inte tillräckligt med befintliga handläggare för de utökade antalet ärenden och det fanns inte konsulter att tillgå. Det fanns en medvetenhet om att arbetet med de

ensamkommande inte utfördes med god kvalitet. Arbetsbelastningen medförde att handläggarna valde att avsluta sina tjänster på grund av den rådande situationen. Under hösten 2016 gjordes ett medvetet omtag av handläggningen avseende de ensamkommande barnen. Andra handläggare erbjöds övertid mot att de besökte barnen och färdigställde utredningar, vårdplaner och genomförandeplaner. Det anställdes en administratör vars uppgift var att kontrollera och kartlägga alla placeringar samt att alla utredningar, vårdplaner och genomförandeplaner gjordes i tid.

Idag har IFO inga ensamkommande barn placerade på HVB. Några är placerade i kommunens egna stödboende och resten är placerade i familjehem. Det har under hösten bildats ett familjehemsteam som består av två handläggare som arbetar med de som är placerade i familjehem. Merparten av barnen som är placerade är ensamkommande barn. I alla placeringar finns idag upprättade genomförandeplaner med när och hur genomförandeplanen ska följas upp. Det finns idag upprättade rutiner för placeringar på stödboende/HVB och för familjehemsplaceringar.

Under 2017 har Bildnings och omsorgsförvaltningen utvecklat ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Parallellt med att individ och familjeomsorgens chefer har arbetat med framtagandet av ledningssystem för kvalitetsarbetet har medarbetarna löpande blivit informerade om det pågående arbetet. Inom IFOs myndighetsteam har särskild fokus lagts på att gå igenom de riktlinjer och rutiner som verksamheten arbetar ifrån. Det har upprättats en internkontroll som sker en gång i månaden, individutskottet väljer slumpmässigt ut sex ärenden där det kontrolleras att det gjorts vårdplaner och genomförandeplaner. Enhetschef IFO och enhetschef Resursteamet har haft utbildning utifrån BBIC för alla handläggare och utförare på IFO om vårdplaner och genomförandeplaner.

1. Att genomförandeplan upprättas av nämnden i alla ärenden med placerade barn i enhet med gällande bestämmelser.

Rutin-Genomförandeplan

- Genomförandeplan ska alltid upprättas av nämnden oavsett om utföraren upprättar en. Nämnden har skyldighet att upprätta genomförandeplan, utförare bör.

- Genomförandeplan ska upprättas efter det att vårdplan tagits fram.

Innehållet:

- Genomförandeplan ska innehålla en konkret beskrivning på hur vårdplanen ska genomföras och uppfyllas.
- Målet med insatsen/insatserna ska beskrivas.
- Insatser från andra huvudmän ska framgå i genomförandeplanen och mål med dessa.
- När och hur genomförandeplanen ska följas upp ska framgå (bör ske var tredje månad i samband med uppföljning).

2. Att nämnden regelbundet har enskilda samtal med placerade barn

Rutin-Utredningssamtal -Fråga ”rubriksmässigt” så blir det enklare att lägga in i journalen sam utredningen sedan.

Hälsa

Hur mår du? Fysiskt? Psykiskt?

Har du haft några problem tidigare? (läkare, tandläkare, psykolog/kurator)

Har du behov av att träffa någon inom hälso- och sjukvården?

Utbildning

För ensamkommande barn som nyligen kommit (första utredningen):

Har du gått i skolan tidigare?

Vilken typ av studier? Ämnen/koranskola?

Hur ser dina framtidsplaner ut?

För alla:

Vart går du i skolan?

Hur trivs du?

Har du något favoritämne?

Är det något ämne som är tråkigt eller svårt?

Hur ser din närvaro och sjukfrånvaro ut i skolan?

Vad tycker du om din/dina lärare?

Vad tycker du om dina klasskamrater?

Är det någon du inte kommer överens med?

Känslor och beteende

Tycker du att du kan uttrycka dina känslor? (när du är glad, ledsen, arg)

Vem vänder du dig till för att prata om du inte mår bra eller har funderingar?

Hur löser du konflikter? I skolan? I hemmet?

Har du blivit utsatt eller upplevt våld? (ensamkommande: tidigare och under flykten?)

Sociala relationer

För ensamkommande:

Har du familj eller släkt i Sverige/Europa? Vet du vart din familj befinner sig?

Har du kontakt med din familj? Hur ofta?

Hur kommer det sig att kontakten ser ut som den gör? (de själva som väljer kontinuiteten eller finns det påverkan från andra håll, ex. talibaner tar ner master).

För alla:

Hur fungerar du och dina föräldrar tillsammans? Har ni kul tillsammans? Bråkar ni mycket?

Hur fungerar du och dina syskon tillsammans? Har ni kul tillsammans? Bråkar ni mycket?

Är det några av syskonen som bråkar mer med varandra än andra?

Är det några av syskonen som är tajtare/bättre vänner med varandra än med andra?

Har du några kompisar? Är de från klassen? Området du bor?

Vad brukar ni göra?

Om föräldrarnas förmåga

Grundläggande omsorg

Kan du beskriva hur en dag ser ut hemma hos er? När du vaknar, vad gör du sen, vad gör du när du kommer från skolan osv.

Stimulans och vägledning

Gör ni saker på fritiden hela familjen? Vad hittar ni på?

Finns det regler för dig som dina föräldrar bestämt?

Gäller reglerna för dig eller för hela familjen?

Finns det någon i familjen som har andra regler?

Känslomässig tillgänglighet

Finns dina föräldrar där för dig när du behöver dom?

Vem går du till om du blir ledsen eller arg för något?

Säkerhet

Vad gör föräldrarna om det uppstår en konflikt hemma?

Vad händer när mamma/pappa blir arg på dig eller någon annan?

3. Att nämnden besöker barn regelbundet i det hem där barnet eller den unga vistas

Rutin- Frågor vid uppföljning

Nuvarande situation:

Har det hänt något särskilt sedan sist?

Hur trivs du i familjehemmet/på boendet?

Finns det något som är extra bra eller mindre bra med familjehemmet/boendet?

Får du vad du behöver av familjehemmet/boendet?

För ensamkommande:

Hur går asylprocessen? Har du varit på intervju hos Migrationsverket?

Har du blivit erbjuden/genomfört medicinsk åldersbedömning?

Skola & fritid + framtid:

Vart går du i skolan? Hur går det i skolan?

Har du fått några betyg?

Vad är roligast respektive svårast i skolan?

Har du svårt för att lära dig nya saker?

Vart får du hjälp med läxorna?

Har du vänner i skolan? Umgås ni utanför skolan?

Hur tar du dig till skolan?

Har du några mål eller drömmar inför framtiden?

Vad brukar du göra på fritiden?

(Om aktuellt: Har du några planer för sommarlovet/sportlovet/höstlovet osv?)

För ensamkommande:

Vad talar du för språk med dina vänner?

Vad talar ni för språk i familjehemmet/på boendet?

Hälsa:

Hur mår du fysiskt? Äter och sover du bra?

Hur mår du psykiskt? Har du besökt/Skulle vilja besöka skolkurator eller psykolog?

Röker du? Dricker du alkohol? Tar du droger?

För ensamkommande:

Har du blivit hälsoundersökt? Fått Vaccin? Besökt tandläkaren?

Känslor- och beteendemässig utveckling:

Känner du rädsla/oro för någonting?

Känner du att du kan vända dig till någon i din omgivning ifall du behöver prata, ex familjehem, boendepersonal, vänner, god man osv?

Hur hanterar du konflikter ex. i skolan eller i familjehemmet/boendet?

Ekonomi:

Hur ser din ekonomi ut?

Har du möjlighet att spara pengar?- pengar från migrationsverket/god man (HVB placerad), pengar från familjehem/god man? (Familjehemsplacerad)

Familj- och sociala relationer:

Hur ser kontakten ut med din familj?

Kommer du överens med alla i familjehemmet/på boendet?

Har du lätt för att träffa och prata med nya människor? Har du lätt för att skaffa nya vänner?

Hur uppfattar familjehemmet/boendet/god man deras relation till ungdomen?

Hur ser din relation till god man ut?

Identitet/Socialt uppträdande:

Hur skulle du beskriva dig själv som person/hur behandlar du människor i din omgivning? Hur skulle familjehem/boende/god man beskriva ungdomen som person samt i relation till andra?

Förmåga att klara sig själv:

Kan du laga mat/diska/tvätta/städa?

Brukar du hjälpa till i hemmet/på boendet?

Vad säger familjehemmet/boendet?

Övrigt:

Har du några frågor till socialtjänsten?

4. Att nämnden minst en gång var sjätte månad överväger om vården fortfarande behövs och hur vården bör inriktas och utformas.

Rutin-Besök och samtal med placerade barn

- Var tredje månad ska uppföljning och besök ske i det hem där barnet eller den unge vistas.
- Var sjätte månad ska vården övervägas. Om den fortfarande behövs, samt hur den bör inriktas och utformas. (Se mallen "Utredningssamtal" för frågor du kan ställa).
- Barnets eller den unges hälsa, utveckling, sociala beteende, skolgång samt relationer till anhöriga och närstående ska särskilt uppmärksammas. (Se mallen "uppföljning" för frågor du kan ställa)
- Vid uppföljning ska samtal hållas enskilt med barnet samt med familjehem eller personal.
- Vid uppföljning ska genomförandeplan gås igen samt (om nödvändigt) revideras.
- Ha kontinuerlig kontakt med gode män samt/eller vårdnadshavare under placeringstiden.
- Alla möten och samtal ska noga dokumenteras.

BOLLEBYGDS KOMMUN
Bildnings- och omsorgsnämnden

Ulf Rapp (S)
Ordförande

Helena Sparrfeldt
Enhetschef

